

Respons

Usbekistan: Vernepliktsbok

Problemstilling/spørsmål:

- Er det vanlig å ha vernepliktsbok i Usbekistan selv om en person ikke har blitt innkalt til militærtjeneste?

Militærtjeneste og vernepliktsbok

Landinfo var på tjenestereise til Osj i Kirgisistan i november 2008. Formålet med reisen var å innhente informasjon om situasjonen i Usbekistan.

Landinfo tok opp spørsmålet om vernepliktsbok under tjenestereisen. Spørsmålet ble stilt til representanter for to organisasjoner. Den ene organisasjonen jobber med flyktninger i grenseområdet og har et samarbeid med UNHCR. Den andre organisasjonen jobber med problemstillinger knyttet til statsløshet og illegale immigranter fra Usbekistan. Begge representanter var svært godt kjent med situasjonen i Usbekistan.

Obligatorisk militærtjeneste i Usbekistan er 1 år (IRB 2006) og minstealderen for militærtjeneste er 18 år. Usbekistan har innført alternativ militærtjeneste (Coalition to Stop the Use of Child Soldiers 2008). CIA beskriver Usbekistans militærtjeneste slik:

18 years of age for compulsory military service; 1-year conscript service obligation; moving toward a professional military, but conscription will continue; the military cannot accommodate everyone who wishes to enlist, and competition for entrance into the military is similar to the competition for admission to universities (2007) (CIA 2008).

De to kildene Landinfo møtte i Osj i Kirgisistan opplyste at alle menn har en vernepliktsbok. Selv de som ikke tjenestegjør i militæret har en vernepliktsbok.

De opplyste videre at hvis det ikke eksisterer en god grunn for ikke å utføre militærtjenesten, så er saken å anse som en kriminell sak. Her vurderes hver sak individuelt og det eksisterer et helt spekter av straffer; domfellelser, fengsel og også bøter. Aksepterte grunner for ikke å avtjene verneplikten er blant annet studier, sykdom og medisinsk behandling. For mer detaljert informasjon om strafferammen ved militærnekting og unndragelse fra alminnelig

Respons **Usbekistan: Vernepliktsbok**

verneplikt, se informasjon fra Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), Country of Origin Research.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

Skriftlige kilder:

- CIA (2008). *The World Factbook – Uzbekistan* (oppdatert 5. februar 2009). Tilgjengelig fra <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/uz.html> [lastet ned 5. februar 2009]
- Coalition to Stop the Use of Child Soldiers (2008). *Child Soldiers Global Report 2008 – Uzbekistan*. London: Coalition to Stop the Use of Child Soldiers. Tilgjengelig fra <http://www.childsoldiersglobalreport.org/content/uzbekistan> [lastet ned 5. februar 2009]
- Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), Country of Origin Research (26. januar 2006). *Uzbekistan: Penalties for desertion from and evasion of military service (2003 - 2005)*. Ottawa: IRB. Tilgjengelig fra <http://www.irb-cisr.gc.ca/en/research/rir/?action=record.viewrec&gotorec=449837> [lastet ned 5. februar 2009]

Muntlig kilde:

- Representanter for to menneskerettighetsorganisasjoner i Osj, Kirgisistan. Intervjuer i Kirgisistan 2.-12.november 2008.